

Старун А. М., Либань О. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Економічний зміст ділової активності підприємства можна розглядати як в широкому, так і у вузькому значенні. У широкому значенні ділова активність передбачає сукупність заходів і зусиль, які проводяться підприємством з метою підвищення його конкурентоспроможності на товарному ринку. Вузьке значення окреслює його виробничо-комерційну діяльність, що зумовлює проведення аналізу фінансово-господарської діяльності у визначенні управлінського впливу на основі визначення оцінки ділової активності підприємства.

Загалом ділова активність підприємства відноситься до комплексного поняття, і виражається через систему взаємопов'язаних економічних категорій, що спонукає виникненню різних підходів до визначення цього поняття серед наукового колу. Це ж стосується і поняття «управління діловою активністю підприємства», яке можна розглядати як вплив керівництва підприємства на формування поточних планів щодо розподілу і перерозподілу всіх видів доступних ресурсів з метою постійного підвищення ефективності своєї діяльності на макро- і мікрорівні.

Виходячи з того, що ділова активність підприємства є процесом, і пов'язана з результатами діяльності, виступає своєрідним потенціалом підприємства, забезпечуючи його конкурентоспроможністю, то можна стверджувати, управління діловою активністю в системі управління, відноситься до одного з провідних заходів, оскільки це генерує здатність підприємства до зростання своєї вартості. З однієї сторони «ділова активність» визначається в ракурсі комплексної характеристики діяльності підприємства, і включає в себе оцінку ступеня напруженості і виконання виробничих завдань за всіма видами показників діяльності, з іншої – «це процес управління ефективністю господарської діяльності підприємства, спрямований на

забезпечення його розвитку та ефективного використання всіх видів ресурсів з метою досягнення ринкової конкурентоспроможності та формування сучасного інноваційно-інвестиційного потенціалу як окремих підприємств, так і національної економіки в цілому» [1].

Управління діловою активністю підприємства потребує визначення і конкретизації здійснюваних управлінських заходів на основі проведення оцінки особливостей кожного з них. Характер такого підходу визначається наявним безперервним взаємозв'язком між ними та їх складовими елементами, які окреслюють саму методику проведення оцінки. В якості складових елементів, методика оцінки безперервності включає аналіз фінансових, виробничих і ринкових ознак. Дана методика містить показники ділової активності, тобто «оцінка і управління безперервністю повинна бути ув'язана з діагностикою банкрутства та вбудована в систему ризик-менеджменту підприємства» [1]. Тому на нашу думку необхідно діагностувати ознаки банкрутства, яка розпочинається з виявлення ранніх ознак фінансової неспроможності, та до яких відносять: різке зменшення грошових коштів на рахунках підприємства; значне зростання дебіторської та кредиторської заборгованостей; значне скорочення дебіторської заборгованості при одночасному зростанні залишків готової продукції (затоварювання); розбалансованість дебіторської і кредиторської заборгованості; одночасне скорочення дебіторської та кредиторської заборгованості; наявність і зростання збитків; відсутність власних оборотних коштів; скорочення виручки від реалізації.

Ключову роль в проведенні аналізу банкрутства підприємства відіграє економічний аналіз, в ході якого розраховують коефіцієнти які характеризують платоспроможність, фінансову стійкість і ділову активність. Внаслідок чого оцінка показників ділової активності та прогнозування ймовірності банкрутства, є складовою частиною у побудові єдиної системи антикризового управління діяльністю підприємства. Першочерговою метою аналізу ділової активності виступає визначення найбільш пріоритетних показників, що представляють максимально повну і об'єктивну картину економічного стану

підприємства. Такими показниками можуть бути коливання в структурі активів і пасивів, величина фінансового результату, значення рентабельності власного капіталу, реалізаційних процесів, зміна показника оборотності активів і власного капіталу, а також розрахунки з кредиторами і дебіторами. Крім поточного стану, керівництво підприємства може турбувати ще й його прогноз на найближчу перспективу діяльності. Основою такого аналізу зазвичай виступає інформація, отримана із звітності підприємства, оцінка якої надає змогу відтворенню найбільш значущих аспектів здійснених господарських операцій, а також і виробничої діяльності.

Отже, аналіз ділової активності – окремий блок в системі комплексного економічного аналізу діяльності підприємства, значення якого полягає у формуванні економічно обґрунтованої оцінки ефективності і інтенсивності використання ресурсів та виявлення резервів їх підвищення. З нашої точки зору, оцінку ділової активності підприємства необхідно проводити використовуючи систему відносних показників. Подібна система повинна ґрунтуватись на принципах цілеспрямованості, повноти, інформаційної відкритості та результативності, включаючи набір показників необхідних для проведення комплексної оцінки ділової активності в цілях управління підприємством. Основою даної системи повинні виступати показники оборотності, які обрані в якості системних відносних показників для аналізу ділової активності, так як вони надають змогу оцінити ефективність використання ресурсів підприємства, а саме: збільшення показників оборотності свідчить про більш ефективне використання ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Гарасюк О. А. Проблеми щодо сутності поняття «ділова активність підприємства» / О. А. Гарасюк // Вісник КТУ. – 2010. – № 22. – С. 63–68.